

Dette høringsvaret sendte jeg 25/10 og det er ikke kommet med. Selv om fristen er gått ut velger jeg å sende det en gang til.

Mvh.
Tone E.Dagsvold
Traumekoordinator
Hammerfest Sykehus

SVAR TIL: Høring: Behandlingstilbudet til alvorlig skadde pasienter - regionalt traumesystem for Helse Nord

Hvordan skal vi sikre optimale pasientforløp for traumepasienter, slik at pasienten raskest mulig kommer fra skadested til definitiv behandling?

Helse Finnmark mener at begge våre sykehus skal oppgraderes til å kunne ta imot traumepasienter slik det nasjonale traumeutvalget foreslår. Dette kan gjøres med beskjedne midler, og med bedre effekt for pasientene enn å måtte øke luftambulanseskapasiteten.

Hvordan skal kompetansebygging av personellet på skadested (både legevakt, bil- og luftambulans) gjennomføres i praksis?

Helse Finnmark har god kompetanse i og erfaring med lokal tverrfaglig trening av akuttmedisinske team bestående av kommunelege i vakt, legesekretær, legevaktspersonale og ambulans. Dette vil være en hensiktsmessig måte å fortsette opplæring i traumehåndtering. Se for eksempel Utsi R et al. Tidsskr Nor Lægeforen 2008 128 1057-9 hvor treningsmetode og erfaringer fra Finnmark er beskrevet.

Hvor mange traumesykehus skal det være i Helse Nord?

Helse Finnmark mener at det skal være to traumesykehus i Finnmark. Avstandene og begrensningene i flytrafikken er for store til at det vil være forsvarlig å satse på bare Klinikk Hammerfest. Askesky og klimatiske forhold har gjentatte ganger vist at å satse på lokalisering til bare UNN og NLSH vil gjøre det umulig for enkelte pasienter å få samme tilbud som de som bor nært de to store sykehus. Det er fullt mulig å oppgradere begge sykehus innen en forsvarlig økonomisk ramme, slik arbeidsgruppen i Helse Nord har skissert.

Hvilke sykehus bør oppgraderes til traumesykehus?

Hammerfest og Kirkenes for Helse Finnmarks vedkommende.

Hvordan skal kriterier for valg av traumesykehus vektlegges (eks. faglig, aktivitet, organisatorisk, transport, befolkning)?

Helse Finnmark legger geografiske og transportmessige vurderinger til grunn. Avstandene fra Kirkenes til Hammerfest og Tromsø er identiske, og begge så lange at bilambulans er et urealistisk alternativ. Luftambulansen har vist sine begrensninger både ved askeskyen og i daglig drift når klimaet er vanskelig. Befolkningstallet begge steder tilsier ikke traumesykehus dersom transporttiden og –mulighetene var annerledes, men geografi og klima legger premissene for vårt syn her.

Hvilke krav med hensyn til tilgjengelighet/utrykningstid og kompetanse må stilles til luftambulansetjenesten ved et endret traumesystem?

Ved et endret traumesystem må regulariteten økes BÅDE på FW-luftambulans og det vil bli behov for et helikopter som kan operere over land i værforhold som redningshelikoptertjenesten ikke i dag behersker av tekniske årsaker. Dette betyr at Sea-King ikke er et alternativ.

Kom gjerne med en konkret beskrivelse av hvordan behandlingen av en alvorlig skadd pasient, etter høringsinstansens mening, bør forløpe, fra skadested til definitiv behandling.

Dette er greit beskrevet i traumeutvalgets rapport.

I Klinikk Hammerfest har vi gjennom flere år arbeidet målrettet og målbevisst for å opprettholde et godt akutt- og medisinskfaglig miljø når det gjelder mottak av traumepasienter. Vi har et velfungerende traumeutvalg som to ganger årlig kjører traume BEST-kurs for våre ansatte. **Vi har holdt på over så mange**

år at de fleste av våre faste vikarer også har deltatt på treningene. Medlemmer fra traumeutvalget har de siste årene deltatt på fasilitatorkurs (gjennom BEST) for å kunne lære seg å gjøre treningene så realistiske som mulig. Det er et krav at våre leger skal ha ATLS- sertifisering. Vi har gjennom flere år sendt operasjonsteam på kurs i traumekirurgi, hvor de lærer stabilisering og ”pakking” av den traumatiserte pasienten. Vi ser imidlertid utfordringen med å få vikarer med denne kompetansen, kanskje vi i framtiden må leie inn vikarer som kan dokumentere denne kompetansen eller tilby kursing av våre faste vikarer. Her gjelder det særlig kirurger og anestesilolger.

Vi har ansatt en traumekoordinator, som er AIS-kurset, og som registrerer alle innkomne traumer. Tilbakemelding fra kursarrangør var at det er utannet to stykker i Helse Nord og begge har tilknytning til H-fest sykehus. Den ene jobber for tiden ikke i Helse Finnmark.

Traumeutvalget har de senere år arbeidet mer bevisst for å oppfylle de nasjonale kravene (henvis til den nasjonale rapporten)og mener vi er kommet et godt stykke på vei. Dette arbeidet har foregått innenfor forsvarlige økonomiske rammer og kompetansebyggingen får direkte effekt for pasientene. I tillegg ser vi at vårt arbeid har spinn-off effekt også på andre områder i klinikken. Vi tenker her på arbeidet med etableringen av Barne-BEST som systematiserer og trener på mottak av alvorlig syke barn.

Traumeutvalget har tatt samhandling på alvor og på hver trening inviterer vi ambulansepersonell og de kommer gjerne. Vi har også invitert kommunelegene i kommunen, men disse har ikke sett behov for denne treningen inne i sykehus. Tilbakemeldingen fra ambulansepersonellet er udelt positiv, de får bla. økt kunnskap under den teoretiske gjennomgangen og de får verdifull øvelse i å avgi en systematisk rapport til teamet ved overlevering av pasient.

Vi ser viktigheten av trening/kursing og reelle mottak i forhold til de pasientene som kommer inn til oss. Vi ser at våre mottak er velfungerende og livreddende. Dette nettopp pga. god oppfølging og kursing av våre ansatte. Det er en utopi og tenke seg at alle traumepasienter skal videresendes direkte til UNN eller NLSH. Det er ikke slik virkeligheten foreløper. Da vil liv gå tapt, nettopp på grunn av avstandene og klima. Vi MÅ kunne ta imot og stabilisere den traumatiserte pasienten før denne videresendes til en større enhet.Dette er noe vi er flinke til og som vi i ettertid vil fortsette med. (Kanskje kutte dette da enkelte vil bli provosert, "selvskryt" er jo ikke noe for beskjedne nordmenn..:-))

På vegne av traumeutvalget:
Tone E.Dagsvold
Traumekoordinator,
Klinikk Hammerfest